

## V1998-57 14.08.98

### Konkurranseloven § 3-9. Bilbransjeforbundet og Bilskadekomiteen, dispensasjon fra § 3-3

#### Sammendrag:

Norges Bilbransjeforbund gis dispensasjon fra konkurranseloven til å operere med bestemmelsene inntatt i punkt 6 første og annet strekpunkt i avtalen av 1988 med Bilskadekomiteen. Avtalen regulerer i punkt 6 første strekpunkt verkstedenes adgang til å kreve særskilt godtgjørelse for taksten verkstedene utfører som ledd i forberedelsen/utformingen av tilbud på reparasjonen i de tilfeller bilen er så skadet at det kan være aktuelt å kondemnere bilen. Videre regulerer punkt 6 annet strekpunkt adgangen til å kreve godtgjørelse der verkstedet etter anmodning fra forsikringsselskap eller besiktigelsesmann yter assistanse i forbindelse med slik skadetaksering.

Konkurransetilsynet viser til Deres brev av 27. mai 1998 der De søker om dispensasjon fra konkurranseloven (krll.) § 3-1 slik at Bilbransjeforbundet og Bilskadekomiteen sammen kan utgi regler for forsikringsbetalte skadereparasjoner.

Konkurransetilsynet viser videre til dispensasjon fra §1 i konkurransereguleringsforskriftene av 1. juli 1960 for tilsvarende forhold gitt 17. juni 1993. Konkurranseloven, som trådte i kraft 1. januar 1994, har avløst prisloven av 1953 og forskriftene av 1. juli 1960. Forbudet mot prissamarbeid er videreført i konkurranseloven § 3-1, som setter forbud mot samarbeid om påvirkning av priser, avanser og rabatter.

Avtalepartene er Norges Forsikringsforbund ved Bilskadekomiteen som representant for forsikringsselskapene og Bilbransjeforbundet som representant for verkstedene. Avtalen regulerer kjøp av verkstedtjenester ved forsikringsbetalte skadereparasjoner der forsikringsselskap er kjøper og verksted er selger av skadereparasjoner.

#### Forholdet til konkurranseloven forbudsbestemmelser

Konkurransetilsynet har vurdert avtalen etter konkurranselovens forbudsbestemmelser, og vil bemerke følgende:

Avtalen regulerer i punkt 6 første strekpunkt verkstedenes adgang til å kreve særskilt godtgjørelse for taksten verkstedene utfører som ledd i forberedelsen/utformingen av tilbud på reparasjonen i de tilfeller bilen er så skadet at det kan være aktuelt å kondemnere bilen. Videre regulerer punkt 6 annet strekpunkt adgangen til å kreve godtgjørelse der verkstedet etter anmodning fra forsikringsselskap eller besiktigelsesmann yter assistanse i forbindelse med slik skadetaksering.

Et slikt samarbeid antas å bli rammet av forbudet i krll § 3-4 om at sammenslutninger av ervervsdrivende ikke selv må fastsette eller oppfordre til reguleringer som er nevnt i krll § 3-1. Bilbransjeforbundet er etter tilsynets vurdering å anse som en "sammenslutning av ervervsdrivende" i denne bestemmelses forstand. Videre omfattes de reguleringer som er inntatt i avtalens punkt 6 første og annet strekpunkt etter tilsynets oppfatning av forbudet mot prissamarbeid i krll §3-1 første ledd, jfr

tredje ledd. I denne forbindelse anser tilsynet at de nevnte avtalebestemmelsene utgjør retningslinjer for beregningen av prisen som skal tas for takseringsarbeidet.

### **Dispensasjon etter §3-9**

Konkurransetilsynet kan med hjemmel i konkurranseloven §3-9 første ledd gi dispensasjon fra forbudene i konkurranseloven §§3-1 til 3-4 hvis ett av følgende kriterier er oppfylt:

- a) konkurransereguleringen innebærer at konkurransen i vedkommende marked forsterkes,
- b) det må forventes effektivitetsgevinster som mer enn oppveier tapet ved konkurranse-begrensningen,
- c) konkurransereguleringen har liten konkurransemessig betydning, eller
- d) det foreligger særlige hensyn.

### **Tilsynets vurderinger**

Avtalen om regler for forsikringsbetalte skadereparasjoner vil generelt lette forsikringsselskapenes arbeid med å innhente og sammenligne tilbud fra forskjellige verksteder. Dette vil ha to effekter. For det første vil kjøpsprosessen av verkstedstjenester rasjonaliseres og effektiviseres. For det andre vil konkurransen mellom verksteder stimuleres ettersom forsikringsselskapene lettere kan innhente sammenlignbare tilbud fra flere verksteder.

Konkurransetilsynet anser punkt 6 i avtalen til kun å ha liten, om noen, negativ samfunnsøkonomisk effekt. At prisen settes lik null for kondemnasjonstakseringer vil etter tilsynets oppfatning ikke føre til et overforbruk av slike takseringstjenester. Dette fordi aktuelle tilbydere av verkstedtjenesten er begrenset ettersom forsikringsselskapet pådrar seg forholdsvis høye kostnader ved å frakte en ukjørbar bil over lengre strekninger. Det vil derfor ikke være særlig aktuelt å innhente takst fra verksteder som ligger langt unna.

Sett i sammenheng med resten av den aktuelle avtalen antar konkurransetilsynet at avtaleklausulen i punkt 6 vil virke konkurransefremmende og effektiviserende, og med det gi positive samfunnsøkonomiske effekter. Konkurransfremmende fordi det gjør det lettere for forsikringsselskaper å innhente å sammenligne tilbud, og effektivitetsfremmende fordi handelen av verkstedstjenester vil bli effektivisert.

### **Vedtak**

På grunnlag av ovennevnte vurderinger har Konkurransetilsynet i medhold av §3-9 første ledd bokstav a) fattet følgende vedtak:

**Norges Bilbransjeforbund gis dispensasjon fra konkurranseloven § 3-4 jfr § 3-1 første ledd jfr tredje ledd til å operere med bestemmelsene inntatt i punkt 6 første og annet strekpunkt i avtalen av 1988 med Bilskadekomiteen.**

**Vedtaket trer ikraft straks og gjelder til og med 14. august 2003.**

For ordens skyld gjøres oppmerksom på at vedtaket kan påklages innen tre uker. En eventuell klages stiles til Arbeids- og administrasjonsdepartementet, men sendes Konkurransetilsynet. For øvrig vises til vedlagte skjema "Melding om rett til klage over forvaltningsvedtak".

Konkurransetilsynet gjør oppmerksom på at dispensasjonen kan trekkes tilbake dersom forutsetningene for dispensasjon ikke lenger er til stede, jf. konkurranseloven §3-9 tredje ledd. Dersom det er behov for dispensasjon utover de tidsrom som dispensasjonen er innvilget, bes De søke om forlengelse i god tid før dispensasjonen utløper.

[til toppen](#)